

Брой 8 (128)

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2006

3 Броя:

10 стр.

**ФЛАГ ЩЕ ПОДПОМОГНЕ
ЕДНА ТРЕТА ОТ ОБЩИНИТЕ**

11 стр.

**НОВ ЕТАП
В ЕЛЕКТРОННОТО
ОБСЛУЖВАНЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ НА КНЕЖА**

11 стр.

**ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ -
ПЪРВАТА ОБЩИНА ВЪВ
ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ -
НОСИТЕЛ НА
МЕЖДУНАРОДНИЯ
СЕРТИФИКАТ ЗА КАЧЕСТВО
ПО МЕЖДУНАРОДНИЯ
СТАНДАРТ ISO 9001:2000**

12/13 стр.

**УПРАВЛЕНИЕ
НА ВРЪЗКИТЕ С
ПОБРАТИМЕННИТЕ ГРАДОВЕ -
ОБЩИНА ШУМЕН**

14/15 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

16 стр.

ОБЩИНА НОВАТОР 2006

ДВЕ ГОДИНИ ПО-КЪСНО: КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНИТЕ И ОБЛАСТНИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ЗА УЧАСТИЕ В УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВА ОТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕС

Докладът „Оценка на капацитета на общините и областните администрации за участие в усвояването на средства от структурните и кохезионния фонд на ЕС“ е актуализирано издание на публикуваното от ПРООН през 2004 г. представително проучване на административния капацитет в 209 общини и 24 области на България. Новият доклад е изработен по заръка на ПРООН - България под ръководството на Васил Маринов и Васил Гарнизов въз основа на повторно проучване през пролетта на 2006 г. във всички 28 области и 243 общини в страната.

Една от най-желаните ползи от присъединяването на България към ЕС, но същевременно едно от големите предизвикателства, е използването на мащабната подкрепа за развитие, предоставяна чрез фондовете на Съюза. Очакваните средства за България за периода 2007-2013 г. са над 6 млрд. евро в рамките на Кохезионната политика и над 5 млрд. евро в рамките на Общата селскостопанска политика. Опитът на страните членки показва, че ефективното и ефикасно изразходване на

структурните и кохезионния фонд оказва положително въздействие върху развитието, като повишава физическия, финансов, човешки, социален и екологичен капитал на подкрепяните страни и райони и спомага за въвеждането на нови подходи в развитието и правенето на политика.

Подкрепата от ЕС не е нищо повече от възможност.

Дали тя ще бъде използвана изцяло и по подходящ начин, така че да окаже желаното въздействие върху развитието, зависи от националния капацитет за справяне с предизвикателствата на усвояването.

Материалът е подготвен въз основа на публикации в www.undp.bg

ПРООН е глобалната мрежа на ООН за развитие, която се застъпва за промяна и свързва страните с източниците на знания, опит и ресурси, за да помага на хората да градят по-добър живот.

Методиката на проучването бяха въпросници за самостоятелно попълване до всички общински и областни администрации (с помощта на НСОРБ). Бяха получени отговори на зададените въпроси от 243 общини (92%) и 28 области (100%). Повишената възвръщаемост е индикатор за заинтересуваността на представителите на местните и регионалните власти.

Целта на проучването бе да бъдат дадени отговори на въпросите:

■ Знаят ли общините и областите достатъчно за структурните фондове (СФ) и откъде?

■ Създали ли са необходимите структури, респ. организационни предпоставки за участие в използването на структурните фондове?

■ Имат ли необходимите ресурси (хора, в т.ч. обучени, пари и др.) и смятат ли че трябва да вложат ресурси (пари и усилия) в привличането на средства от СФ?

■ Имат ли необходимия опит за участие в процеси на планиране?

■ Имат ли необходимия опит за участие с изпълнението на проекти?

■ Могат ли да партнират с други равнища на публичната администрация, с неправителствения сектор и бизнеса?

■ Могат ли да партнират помежду си? Какво ограничава партньорството?

■ Кои от тези измерения показват най-големи дефицити и нужди за развитие? Какво ограничава капацитета, какво трябва да се направи за преодоляване на ограниченията и кой може да го направи?

Самооценка на готовността

26% от общините се смятат за по-скоро подготвени за СФ, 59% - за донякъде подготвени и 15% - за неподготвени.

Засилени са **реализмът и самокритичността** в сравнение с 2004 г.:

■ Общините, смятащи се за по-скоро подготвени, намаляват с 16 пункта;

■ Общините, смятащи се за по-скоро неподготвени, нарастват с 13 пункта.

Съществена разлика в отговорите съществува според **размера** на общините:

■ По-благоприятна ситуация при общините с над 50 хил. ж. и особено с над 100 хил. ж.: по-скоро подготвени - 56%, донякъде подготвени - 44%, няма неподготвени;

■ По-неблагоприятна ситуация при общините с под 50 хил. ж. и особено с под 10 хил. ж.: по-скоро подготвени - 20%, донякъде подготвени - 64%, неподготвени - 14%

Сходни са стойностите и тенденциите за областните администрации: по-скоро подготвени са 25% , донякъде подготвени - 64%, неподготвени - 11%.

Самооценка - обяснение и следствия

Самопреценката не е случайна и чисто субективна. Всички характеристики на човешките и финансовите ресурси, организационните структури, информираността, проектният опит са корелирани. Повишено е влиянието на информираността, особено по конкретни въпроси. Делът на информираните сред смятащите се за подготвени е 3 пъти по-висок от слабо информираните (42% срещу 14%), а сред неподготвените е 6 пъти по-малък от този на слабо информираните (4% срещу 23%). Общините се смятат за подготвени, защото се смятат за информирани.

Занижената самооценка може да се превърне в проблем, ако се превърне в трайно ниско самочувствие и води до увеличаване на зависимостта. От друга страна, тя е една възможност, ако стане основа за действие и инвестиране от страна на самите общини.

От обявяващите се са **по-скоро подготвени** за използване на структурните фондове общини:

■ 30% нямат опит с проекти от предприемаческите инструменти (ППИ), а 8% нямат никакъв проектен опит. 31% са с ниска информираност за структурните фондове;

■ само 3% не могат да съфинансират проекти, но 34% могат да съфинансират само със суми до 50 хил. лв. годишно;

■ 26% не могат да финансират разработването на проекти;

■ само 3% не са определили отговорности за фондовете на ЕС, но в 19% от случаите те са поети от служител, отговарящ и за други задачи;

■ 13% имат само един служител, занимаващ се с подготовката и изпълнението на проекти;

■ 31% имат само един служител, ползващ английски език;

■ 21% имат под 40% специалисти с висше образование;

■ само 3% нямат нито един обучен служител, но в 23% от случаите обучените са един или двама, а 21% нямат служители, обучавани специално в областта на структурните фондове.

Ролята на общините и областните администрации

Водещо е значението на общините сред местните фактори в развитието. Те са не само единственият автономен публичен субект на субнационално ниво, но и са относително по-силни, особено в привличане и използване на ресурси чрез проекти, в сравнение с другите заинтересовани страни.

Недоуточнена е ролята и не е използван капацитетът на областните администрации. Между общността на управляващите програмите и общността за развитие 57% смятат за много важно участието със собствени проекти, 46% - участието си в управлението на програмите, 61% - в избора на проекти. Все още е слабо осъзната роля на катализатор, фасилитатор, посредник и помощник в използването на СФ на областните администрации:

- само 18% смятат за много важно участието си като фасилитатор, а 11% - като пряко подпомагащ разработването на проекти от други организации;

- тази роля е не по-малко важна за „търсенето“ на проекти на регионално ниво от прякото им разработване и изпълнение;

В същото време опитът на други страни показва, че дори при ограничени ресурси и компетенции регионалните власти могат да бъдат ефективен фасилитатор.

Човешките ресурси

Развитието на човешките ресурси предизвиква загриженост, особено заради различията, въпреки че има позитивни промени, особено в областта на обучението, но подобрението е сравнително слабо.

Общинските администрации са предимно малки, като се имат пред вид широките им и разнородни задачи:

- средният размер заети в една общинска администрация е 83 души, но с големи вариации;

- около 40 души са заети в общинските администрации в общини с население до 10 хил. ж.; до над 150 души работят в ОбА в общините с 50-100 хил. ж. и 500 души - в общините с над 100 хил. ж.;

- преобладават групите с 31-50 души (30%) и 51-70 души (27%), но в 8% от общините числеността на администрацията е под 30 души;

- нисък е дялът на специалистите с висше образование - средно 53%, но с много широка вариация (от под 20% до над 80%):

- в 56% от общините специалистите с висше образование са по-малко от средния дял, в т.ч. в 10% от тях - под 30%;

- в 25% от малките общини висшистите са под 30%;

- в 21% от малките общини, в 19% от общините с 10-20 хил. ж. и в 16% от общините с 20-50 хил. ж. висшистите са между 30 и 40%.

Работата по проекти е концентрирана върху ограничен брой хора и в по-малките общини липсва „критична маса“. Пряко с подготовка и изпълнение на проекти са натоварени средно 7 души в община. В 12% от общините има само 1 специалист, а в 23% - само двама. Такава е ситуацията в близо половината от малките общини (до 10 хил. ж.), 37% от общините с 10-20 хил. ж. и 29% от общините с 20-50 хил. ж.

Средно 2,8 служители в една община (3% от всички) ползват свободно английски. Проблемът е особено сериозен за общините с до 50 хил. ж. (между 1,7 и 2,8 души за различните групи). В това отношение няма съществена промяна в сравнение с 2004 г.

6% от общинските служители са обучени в последните 3 години в области, важни за СФ (увеличение с 0,7 пункта или 12%). Средният брой на обучените е 4,9 - от 3,2 за най-малките до 12,0 за най-големите общини. Дялът на обучените е от 2% за най-големите до 8% за най-малките общини. Проблемът за малките и средните общини е в това, че въпреки по-високия ръст на обучените и по-високия им дял, те продължават да нямат „критична маса“.

Областните администрации имат по-благоприятни характеристики на човешките ресурси в сравнение с общините. Числеността на работещите в тях е по-висока в сравнение с повечето общини - 3/4 са между 31 и 50 души и 1/5 - между 50 и 70 души. Значително по-висок е дялът висшисти - 80% (между 67% и 96%). По-висок е дялът на ползващите английски (11%, 5 души средно). Но по броя на обучените в области, важни за използване на СФ, областните администрации са съпоставими с общините - средно 5,5 души (12%).

Специализирани отговорности за фондовете на ЕС

От общините 38% имат отделно специализирано звено (без промяна спрямо 2004 г.), 23% - имат отделен служител с единствена отговорност (слаба промяна), 30% - имат отделен служител, изпълняващ и други задачи (без промяна) и 8% нямат определени отговорности. В 12% от малките общини няма определени отговорности. В средните общини (10-20 хил. ж.) е повишено съвместяването на отговорности за фондовете с други задачи (37%, без промяна). В големите общини преобладават специализирани звена: 100% в общините с над 100 хил. ж., 85% в тези с 50-100 хил. ж. и 63% в

тези с 20-50 хил. ж.

При областите нараства делът на тези, които имат отделно специализирано звено (61%,+ 23 пункта), за сметка на намаляване на служителите, изпълняващи и други задачи (25%, -21 пункта). Но 14% от областните администрации нямат определени отговорности.

Техническите ресурси

Чувствително е подобрението при общините, наблюдава се доближаване с равнището на областните администрации. В 63% от общините и 86% от областите има достъп до интернет в почти всяко помещение. Делът на общините без достъп до интернет намалява от 17% на 5%. Делът на общините с достъп само в едно помещение намалява от 10% на 2%. Достъпът до интернет е свързан с размера на общината (не и с финансовите й ресурси). Интернет в почти всяко помещение имат всички общини с над 100 хил. ж., 75% от общините с 50-100 хил. ж., но само 48% от общините с до 10 хил. ж. 12% от малките общини нямат достъп до интернет (-7 пункта спрямо 2004 г.). Нямат достъп до интернет и 12% от общините с голям финансов капацитет.

Финансови ресурси и способност за съфинансиране

Рязко е подобро разбирането на общинските администрации за необходимостта от влагане на собствени ресурси. Делът на общините, които могат да осигуряват съфинансиране, нараства близо 3 пъти - от 28% на 80%. Делът на общините, които не могат да осигуряват съфинансиране, намалява повече от 5 пъти - от 66% на 12%. Най-силно е нарастването при малките общини - от 6% на 69% (над 10 пъти).

Делът на общините, които могат да инвестират в подготовка на проекти, нараства от 44 на 53%, а на тези, които не могат, намалява от 48 на 39%. Най-силно е нарастването при малките общини - от 23% на 40%.

„Размерът е от значение“: абсолютният размер на приходите на общините оказва по-силно влияние върху възможностите за съфинансиране от относителното богатство (приходи на жител) или източника на приходите (дял на собствените приходи).

При областните администрации не се наблюдава съществена промяна: те нямат възможности за съфинансиране и финансиране на разработването на проекти.

Способността за съфинансиране продължава да се ограничава от обективния размер на финансовите ресурси. Главната разлика между общините вече не е в това **дали** искат и могат да влагат собствени ресурси, а **колко** могат да влагат. Само 18% могат да отделят

над 100 хил. лв. годишно. Най-малките общини или въобще не могат да заделят такива средства (26%) или най-често са в състояние да заделят до 50 000 лв. „Малка“ община не означава задължително „бедна“ община, но във всички случаи означава община с малки (като абсолютно изражение) ресурси.

Готовността за финансиране на подготовката на проекти изостава от готовността за съфинансиране на проектите (80% срещу 50%).

Способността за съфинансиране е: 1. основна трудност при разработване и изпълнение на проекти (52% от общините); и 2. водеща нужда за повишаване на капацитета (51%).

Информираност за СФ

Информираността за Структурните фондове е по-скоро задоволителна, отколкото добра. По-добра е в общините с население 50-100 хил. ж. и особено в общините с население над 100 хил. ж.

Общините и областите имат най-вече обща и популярна информация за СФ (59% и 75%), но им липсва информация по конкретни и практически въпроси:

- само 23% от общините и 39% от областите са добре информирани за възможностите за финансиране на проекти;

- само 16% от общините и 36% от областите - за подготовката на България;

- само 13% от общините и 21% от областите - за регламентите и правилата на СФ;

- само 8% от общините и 7% от областите - за начина на действие и практиката на СФ.

С други думи, общините и областите имат **информация за контекста, но не и за начина и формите на поведение в него**.

Слабо е познаването на оперативните програми (в сравнение с плановете и стратегиите по Закона за регионално развитие). Известно изключение представлява ОП „Регионално развитие“.

Критичен проблем на информацията е нейната разбираемост. Най-висока оценка се дава на актуалността на информацията, по-ниска - за нейното количество и изчерпателност, а най-проблемна се оказва разбираемостта на информацията (само 13% от общините и 22% от областите дават висока оценка).

Много по-добро е **практическото знание** за действащите в предприєдинителния период програми: - 77% са заявили, че познават достатъчно добре програма ФАР, за да могат да я използват, 66% - САПАРД, 57% - национални фондове и програми, 33% - ИСПА, 28% - други външни източници (освен ЕС) и 21% - други прог-

рами на ЕС. Практическото знание се появява едва тогава, когато стартира действието на самите програми. По-добро е познаването от по-големите общини (изключение е програмата САПАРД).

Сериозна промяна се наблюдава в каналите на информиране. Увеличава се и е доминиращо информирането чрез **интернет и семинари**. Намалява информирането чрез служебно разпространявани печатни материали.

Опит в разработване и изпълнение на проекти

Значителен проектен опит и бързо нарастващ опит имат общините в работата с предприемаческите инструменти (ППИ). От 2000 г. на 1 община се падат средно 22 проектни предложения и 6,4 одобрени проекта, в т.ч. 4,7 предложения и 1,8 одобрени проекта от ППИ. Средният брой на одобрените проекти от ППИ нараства 2,5 пъти. Наполовина намаляват общините без опит с ППИ (от 72% на 36%). Одобрените проекти нарастват по-бързо при средните (5 пъти) и малките общини (3 пъти). Съществува качествено подобряване на процеса: 63% от проектните идеи за ППИ се разработват в предложения (+18), 38% от предложенията са одобрени (+10). Обяснението на тази тенденция са не само усилията за повишаване на капацитета (напр. обучение), но и повишеното предлагане на възможности за проекти, особено по ФАР и САПАРД, и облекчаване на достъпа до техните ресурси.

Доказва се, че развитието на капацитета за разработване и изпълнение на проекти изисква преди всичко учене чрез правене. Натрупан е значителен опит в предприемаческия период, който ще бъде полезен и за работа в рамките на СФ.

Областите имат по-голям общ проектен опит (средно 36 одобрени проекта), но и по-ограничен и стагниращ опит с ППИ (3,1 предложения и 0,6 одобрени проекта).

Проектният опит е доминиран от източници на финансиране извън ППИ, в т.ч. с малки проекти от типа на „демонстрационните проекти“. По-малко от 2% от проектите на областите и 30% на общините са от ППИ. 40% от проектите на общините и 94% на областите са от национални източници. Най-вероятно преходът от работа с национално и донорско финансиране към режима на структурните фондове няма да бъде безпроблемен.

Опитът с проекти е диференциран и концентриран в ограничен брой фактори. 3/4 от проектите по ППИ за общините се падат на 1/4 от общините. 1/3 от общините и 2/3 от областните администрации нямат проект от ППИ. Най-ощетени са малките общини: 13% нямат проектен опит, а 50% нямат опит с ППИ. Общините с

над 50 хил. ж. имат 3 пъти повече проекти от всички източници в сравнение с малките и средните и 4 пъти повече проекти от ППИ. Опитът на малките и средните общини в по-голяма степен е формиран от национални програми - около 50% (при около 20% за общините с над 50 хил. ж.). Макар и да е намален в сравнение с 2004 г., не е елиминиран рискът от омагьосан кръг на ниския капацитет.

Трудности при разработване и изпълнение на проекти

Водещите трудности са общи не само за различните групи общини, но и за другите фактори в развитието (НПО, бизнес), малко по-различни за областите.

Данни за общините:

- **Финансови трудности:** ограничени са общинските ресурси за съфинансиране и твърде са високи изискванията за съфинансиране (52%), необходими са значителни финансови ресурси за разработване на проекта (37%);

- **Трудности, свързани с процеса на оценяване:** липса на прозрачност (50%) и необективна оценка на проектите (30%);

- **Трудности, свързани с начина на функциониране на финансиращите програми и съответните агенции:** сложни и бюрократични изисквания и процедури (46%), документация само на английски език (44%) и кратки срокове за представяне на проектните предложения (41%);

Като отражение на натрупания опит нараства значението на техническите трудности: необходимостта да се представят проектите на английски език (от 13 на 44%), кратките срокове (от 28 на 41%), сложните и бюрократични изисквания (от 41 на 46%). Подценяват се трудностите на изпълнението (тръжни процедури, плащания), вероятно е те да станат по-видими с разширяване и задълбочаване на опита.

Трудностите се възприемат като обективни и външни за респондентите - подценяват се ограниченията на собствения капацитет (18%).

Опит в планирането

Общините и областите демонстрират позитивно и аргументирано отношение към собственото си участие и роля в процесите на планиране на развитието. До голяма степен е преодолян отбелязаният в предходни изследвания проблем с пасивността на местните и регионални фактори. Подобрява се удовлетвореността на общините от областното планиране (добрите оценки

нарастват от 18 на 23%, незадоволителните намаляват от 26% на 10%). Общините са се справили с предизвикателствата на процеса на планиране през 2004-2005 г. - разработени са изискваните от ЗРР стратегии и планове. **Планирането с участие** на заинтересуваните постепенно се превръща в норма: 1. Над 90% от общините и областите са осигурили включващ процес; 2. Участието на местни НПО и бизнес нараства с 21 пункта при общинското планиране (до 72%) и с 31 пункта при областното (до 89%).

Формира се **култура на планиране**: 1. Тя има своето значение и при изпълнението на оперативните програми; 2. Възможност за трансфер на опита, структурите и мрежите.

По-слаба е позитивната нагласа към планирането на малките общини.

Намалява участието на областната администрация и централните власти в общинското планиране, слабо нараства участието на централните власти в областното планиране. Видима е дилемата „децентрализация“ или пропускане на възможности за подобряване на осъществимостта, координацията и регионализацията на секторните политики.

Задоволителни са оценките на плановете на по-високо ниво.

Консултирането и планирането с участие често е формално: 1. Често то се ограничава до информиране или одобряване на вече взети решения - „илюзия за включване“; 2. Критичен риск е осъществимостта и изпълнението на плановете; 3. Слабо е обвързването с възможностите на оперативните програми; и 4. Няма подобрение в изпълнението на действащите планове и стратегии в сравнение 2004 г. (и при общините, и при областите) - само половината от общините и 1/3 от областите декларира изпълнение на поне половината от планираното според действащите към момента планове.

Взаимодействия и партньорство

Наблюдава се положителна промяна в нагласите към партньорството: само между 4 и 17 % от общините и 4 и 14 % от областите заявяват, че не е необходимо взаимодействие или че нямат взаимодействие с други общини, области, централна администрация, НПО и бизнес. Най-важни партньори за общините са други общини, но също централната администрация, местният бизнес и областната администрация. Най-важни партньори за областите са общините в областта, по-задни места заемат местните НПО, местният бизнес и централната администрация.

Значително подобрение се забелязва в партньор-

ствата за проекти: 1. Почти няма общини и областни администрации, които да не консултират своите проекти с някои групи заинтересувани; 2. 86% от общините имат опит в партньорства в рамките на самата община, 66% - със съседни общини, 44% - с областните администрации, 21% - с общини от други части на страната; 3. 74% от областните администрации посочват съвместни проекти с НПО или фирми, 54% - с общини от областта, 46% - с други области; и 4. Партньорството при планирането е оценявано от общините по-ниско в сравнение с партньорството по проекти. При областите оценката е подобна на партньорството за проекти.

Изостава междуобщинското сътрудничество: оценката е между задоволителна и незадоволителна. Причините са това са конкурентните отношения, липсата на преки стимули и неразбирането на ползите, липсата на опит.

Съществува разминаване между декларираното отношение към партньорството и реалните взаимодействия: 1. Декларираното отношение е с по-високи стойности от оценките на взаимодействията; 2. НПО оценяват взаимодействието си с общините по-високо, отколкото общините с НПО (общините са били по-ползени за НПО, отколкото обратното); 3. Още по-голямо разминаване съществува във взаимните оценки на общините и бизнеса.

Наблюдава се диференциация между общините: по-малките общини имат по-големи трудности с партньорството и изразяват по-висока степен на неудовлетворение; своето влияние има плътността на НПО: ако е висока, има по-висок успех с проекти.

Партньорството за проекти все още не се е превърнало в устойчива практика, а засега се среща по-скоро епизодично.

Обучение

Общият брой на обучените по структурните фондове за последните 3 години общински служители нараства с близо 30%. Нарастването е 3 пъти по-бързо в малките общини (2004 г. - 20%, 2006 г. - 58%). Броят на обучените в областните администрации нараства с 59%. В сравнение с 2004 г. значително повече общини и области са склонни да заплащат поне отчасти разходите за обучение поради повишеното осъзнаване на нуждите от инвестиране в собствения капацитет.

Дори при възприемане на най-ниските оценки за количествените нужди от обучение за 2004 г. те са задоволени около 50% - за общините и 70% - за областите.

Остротата на нуждите от обучение не се различава съществено в зависимост от размера на общините.

Структурата на обучените не следва в необходимата степен промяната в нуждите. Слабо е нарастването на броя обучени специално за СФ (само с 4 пункта).

Различията в равнището на осигуреност с обучени служители се запазват, макар и в по-мека форма: 7% от общините нямат нито един обучен служител в последните 3 години, 27% имат само един или двама (малки и средни общини); 13% имат 6-10, а 9% - над 10 обучени служители (общини с над 50 хил. ж.).

Драстично **разминаване се наблюдава между предлагания и търсения тип обучение** - това разминаване се задълбочава в сравнение с 2004 г. Доминира предлагането на обучението с въвеждащ характер, с обща и теоретична информация (70% при общините и 79% при областите), което общините и областите практически отхвърлят като нужда (съответно 1% и 0%).

И общините, и областите изразяват по-високо предпочитание към **техническо обучение** за формиране на умения, несвързано с конкретна програма или схема (съответно 55% и 68%) и по-ниско - към обучението, свързано с конкретна програма или схема (44% и 32%).

Като **конкретни слабости** на предлагането обучение могат да бъдат отбелязани: хаотичното предлагане на обучение от много организации без опит за стандартизация; предлагането под едно и също заглавие на различни като информация, насоченост, продължителност и резултат курсове; повърхностният дизайн на програмите за обучение; отъждествяването на информационните дни за грантови схеми с обучение; липсата на предварителни проучвания на нуждите; качеството на обучителните продукти и на обучителите.

Организации за подкрепа

Всички общински и областни администрации смятат, че е необходимо да има организация, която предоставя информация, обучение и конкретна помощ за факторите на местно ниво.

Според общините най-подходящи организации за подкрепа са: министерствата и агенциите (42%), НПО с национален обхват на дейност (16%) и консултантски фирми (17%). Почти без значение са областните администрации, децентрализираните структури на централната администрация, висшите учебни заведения, НПО с регионален или местен обхват. Областите поставят на първо място министерствата и агенциите (34%), следвани от консултантските фирми (25%).

Относно **регионалните асоциации на общините**: над две трети от общините могат да разчитат при нужда на дадено регионално междуобщинско сдружение; повечето от общините виждат членството си в регионални асоциации като полезно за структурните фондове; в по-

малка степен те ги разглеждат като значими за подготовката на проектни предложения на отделните общини.

Обобщена оценка

За подготовката за използване на СФ от общините и областите са положени значителни усилия и се отбелязва бърз напредък поради: действия на централните власти, действия на самите общини и области, подкрепа от международни донори и влиятелни НПО. Важна роля играят критиките и препоръките от Европейската комисия, и най-вече - значителната предприєдинителна помощ.

Данните от проучването дават основания за информиран оптимизъм, макар че остават и редица дефицити и бариери пред ефективното използване на СФ от общините и областите. Проблемът е сериозен особено за по-малките общини.

Заклучението е, че тези бариери са преодолими и трябва да бъдат преодолени в близките месеци, като за преодоляването им са необходими активни и организирани усилия.

Препоръките в резюме

- Разработване на стандарт за подготвеност;
- Промяна в акцента на информирането;
- Качествено, ефективно и координирано обучение;
- Компенсиране на дефицитите на финансовия капацитет на общините;
- Ефективно използване и развитие на човешките ресурси и административната структура;
- Бързо сближаване на начина на действие на националните програми с този на структурните фондове;
- Съобразен с възможностите на бенефициентите дизайн на оперативните програми;
- Подобряване на процесите и капацитета за планиране: преход от планиране към изпълнение;
- Използване на възможностите на партньорството;
- Осигуряване на изпреварваща и постоянна подкрепа;
- Прецизиране на ролята на областните администрации;
- Обгрижване на слабите общини;
- Отговорност на общинските и областните администрации за развитие на собствения им капацитет като алтернатива на културата на зависимост.

Промяна в акцента на информирането

■ По-целенасочено информиране: следва да се информират предимно тези, които имат нужда, и те да получават само тази информация, от която имат нужда;

■ Акцент върху качеството и ефективността:

- По-достъпна и разбираема информация;
- Съобразяване с нуждите и праговете на разбиране на целевите групи;

■ Своевременно разпространение на конкретна информация за възможностите за финансиране по оперативните програми:

- Не еднократен акт, а процес, при който типът, обемът, детайлността и конкретността на информацията се променят с напредване на подготовката и изпълнението на оперативните програми;

- Да не се изчаква финализирането на програмите, но да се постигне бързо яснота по въпросите, които интересуват бенефициентите;

■ По-добро използване на семинарите и информационните дни, като се предоставя съобразена с нуждите на специфични целеви групи информация.

Ефективно използване и развитие на човешките ресурси и административната структура

Подобреното информиране и обучение не са достатъчни, необходима е промяна в цялостната кадрова политика чрез:

■ Привличане на специалисти с подходящо образование и специалности;

■ Повишаване на мотивацията.

Промяната в организационната култура и структура да се постигне не чрез увеличаване на администрацията, а чрез ефективно разпределение на отговорностите. Наложително е локализиране на отговорностите за СФ, в т.ч. и на политическо ниво; в длъжностните характеристики, мандата на комисиите на ОбС и др. Създаването на обособено звено за работа по СФ е подходящо за по-големите общини. Устойчивият капацитет означава включване на по-широк кръг подходящи служители в разработването и изпълнението на проектите. Партньорството, което играе ключова роля при усвояване на СФ, следва да се разработва в посока партньорство с други общини чрез създаване на „общини“ специалисти и „общини“ звена и в посока партньорство с неправителствения сектор (проблемът е по-изявен в общините със слабо развитие на сектора).

Компенсирани на дефицитите на финансовия капацитет

Финансовата децентрализация и увеличаване на

собствените ресурси на общините остава основна належаща тенденция, която обаче не може да даде бързи резултати, а е по-скоро дългосрочно решение.

Обсъжданото създаване на кредитния инструмент Фонд за подкрепа е по-сложно, трудно и рисково решение със средносрочно значение. Той изглежда по-подходящ за по-големи общини и по-големи проекти.

Възможно решение е и прякото компенсиране на съществуващите дефицити на финансовия капацитет на общините.

Съществуващите неравенства изискват диференцирани изисквания за съфинансиране и оказване на диференцирана подкрепа за осигуряване на съфинансирането, подготовката на проектите, авансови плащания и пр.

Актуално остава ефективното използване на съществуващите схеми и механизми на субсидиране.

Възможност за решение е самите общини чрез националното си сдружение да предложат категория на общините от гледна точка на съфинансирането.

Развитие и използване на проектния капацитет

Наложително е бързо сближаване на начина на действие на националните програми с този на структурните фондове. Това дава възможност на общинските и областните екипи да приложат ефективния принцип „учене чрез правене“. Като се има предвид, че ресурсите от СФ няма да са достъпни веднага след приемането на България в ЕС, може да се предположи, че и времето за тази синхронизация ще е достатъчна.

Наложително е да се изработва съобразен с възможностите на бенефициентите и посочваните от тях трудности дизайн на оперативните програми (особено в детайлите по изпълнението):

■ прост и ефикасен дизайн на процеса - избягване на ненужно усложняване и бюрократизиране, преценка за това дали достъпът до проекти да е на конкурентен принцип или според постъпването на предложенията;

■ осигуряване на обективни и прозрачни решения за финансиране на проекти;

■ ясна, разбираема и непротиворечива документация;

■ съобразени с възможностите изисквания за финансиране от бенефициентите;

■ насърчаване на партньорства за проекти - вътрешнообщински и междуобщински - когато са необходими, подходящи и носят „добавена стойност“.

Подобряване на процесите и капацитета за планиране: преход от планиране към изпълнение

Наложително е изместването на фокуса от планирането към изпълнението на планираното:

- Представяне и разясняване на съдържанието на всички подходящи за общините и областите оперативни програми;

- Подобряване на разбирането за връзката между плановете и финансовите ресурси.

Може да е необходим нов процес на планиране, за да се достигне до ресурсите на програмите: прагматично, фокусирано върху ресурсите и резултатите.

Следва да се цели максимално възможно използване на съществуващите плановете.

Следва процесите на планиране с участие да бъдат насърчени, когато това е необходимо и подходящо; необходима е подходяща консултантска помощ, особено за малките общини.

Поддържането на функционирането на областните и регионалните съвети за развитие е от голяма важност, като същевременно се повишава тяхната ефективност и се натоварват с нови функции, когато това е подходящо.

В средносрочен план се налага след цялостна оценка да се постигне преосмисляне и по-цялостно модифициране на системата за планиране и програмиране.

Използване на възможностите на партньорството

Наложително е да се положат усилия за промяна на представата, че общините са конкуренти помежду си за средствата от структурните фондове. Следва да се уточни дали да остане състезателният принцип при оценка на проектите или да се възприеме одобряване на проектите според постъпването.

Наложително е изработването на стимули за съвместни проекти в оперативните програми както между общините, така и между общини и други участници в процесите.

Наложително е да се полагат усилия, чрез които да се преодолее незадоволителното взаимодействие с бизнеса, като се разяснява решаващата роля на бизнеса за развитието и администрацията бъде обучена как да работи с бизнеса.

Наложително е регионалните асоциации да имат по-активна роля за инициране и подпомагане на междуобщинските партньорства, по-специално за инициране и разработване на съвместни проекти.

Следва да се предприемат обучения за партньорство в областите разпознаване на интереси, споделяне на ресурси и ползи, ефективна работа в партньорство и др.

Отговорност за собствения капацитет

Повишаването на капацитета за използване на СФ не трябва да се разглежда изключително като задача на централната власт. Той е от полза и трябва да бъде отговорност на самите общини и области. Следва да се осмисли необходимостта от инвестиране на усилия и средства в собствения капацитет. Очаква се заинтересованите страни да преосмислят собствената си оценка за готовността, да се съобразяват с досегашния опит и да идентифицират основните си вътрешни слабости и дефицити.

Наложително е да се постигне реализъм и внимателен баланс между активност и ефективност при разработването на проекти.

Внимателният избор на проектите е от голяма важност, като този избор следва да се извършва според приоритетните нужди и собствените възможности.

Максималното мобилизиране на собствените ресурси следва да е с фокус върху привличането на средства от СФ.

Практиката все повече ще налага като успешно обединяването на ресурси с други заинтересовани страни за ефикасно решаване на общи проблеми (общински проекти), т.е. партньорството.

Ще бъдат ли напълно готови или трябва да се учат от практиката?

Възможностите на мерките за укрепване на капацитета на общинските и областните администрации, в т.ч. особено на обучението и информирането, не трябва да се надценяват. Няма по-добро обучение от практиката. Не е реалистично да се очаква, че местните власти и областните администрации ще бъдат напълно подготвени за използване на ресурсите на структурните фондове в момента на присъединяването към ЕС или на стартиране на изпълнението на оперативните програми. Поради тези причини, както показва опитът на други страни, ще бъде необходимо преминаването през поне един, а по-вероятно - два програмни периода.

Важно е да се минимизират рисковете, свързани с общинския и областния капацитет, и да се използват възможностите на общинските и областните екипи за по-ефективно и ефикасно усвояване на средствата от фондовете на Европейския съюз. ◆

ОТНОВО ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО *** ОТНОВО ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО *** ОТНОВО ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО

ФЛАГ ЩЕ ПОДПОМОГНЕ ЕДНА ТРЕТА ОТ ОБЩИНИТЕ

С краткосрочни кредити от новия фонд ФЛАГ общините ще могат да попълнят недостигащите им средства, когато работят по проект, финансиран от Структурните фондове на ЕС (Кохезионният фонд на ЕС от 2007 г. става структурен). Това съобщи пред БТА зам.-министърът на регионалното развитие Димчо Михалевски.

Очаква се фондът да се структурира тази есен с решение на МС. Той ще заработи с 40 млн. евро кредитна линия, гарантирана от държавата, и 100 млн. евро заем от европейски банки. Най-вероятно фондът ще е със статут на предприятие със специално предназначение, за да не оказва пряко влияние върху фискалната рамка.

Краткосрочните кредити, отпускани от фонда, ще покриват средствата, които не се възстановяват нито от ЕС, нито от националното съфинансиране, като например ДДС.

Идеята е по този начин да се подпомагат големите и средноголемите общини, които изпълняват проекти по линия на оперативните програми за регионално развитие. Фондът ФЛАГ няма да бъде достъпен за най-малките общини поради липса на достатъчно ресурси.

Очаква се фонд ФЛАГ да подпомогне около една трета от общините в България. Предстои обсъждане на прага за големите инвестиции, над който ще се теглят задължително средства по ФЛАГ. Очаква се също така да бъдат натрупани средства в бюджета чрез финансирането на ДДС от фонда. Тези пари под формата на целева субсидия ще отидат за подпомагане на дребномащабни проекти. От тази схема ще се възползват общини с под 25 000 души население, уточни Михалевски.

Фондът ще подпомага и подготовката на проекти, чиято цена често е до 10% от стойността на самия проект. Тези кредити ще се предоставят при ниски лихвени равнища и ще са за срок между 1 и 20 години. ◆

(по материали от българската преса)

Смятате ли, че влизането на България в ЕС е съвместимо с православния светоглед?

- 49% - Не, защото ЕС е консуматорско общество, което отдалечава хората от Христа
- 16% - Да, защото ЕС е източник на благоденствие и стабилност
- 8 % - Да, но само защото ЕС е гарант за мира в Европа
- 8 % - Да, защото православни, католици и протестанти ще се обединят
- 8 % - Не, защото присъединяването ще отдели българите от православния начин на живот
- 8 % - Не, защото неправославни изповедания ще спечелят територия в България
- 5 % - Не знам

no <http://religiabg.com>

НОВ ЕТАП В ЛЕКТРОННОТО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ НА КНЕЖА

На 7 август 2006 г. кметът на Община Кнежа Симеон Шарабански и областният управител на гр. Плевен Цветко Цветков подписаха първото в областта споразумение за комплексни административни услуги по електронен път. Инициативата, подкрепена от областта, е на Община Кнежа и представлява нов етап в административното обслужване на гражданите. По този начин ще се облекчи издаването на документи от областната администрация за хората от Кнежа, които ще спестят време и средства за пътуване до областния град.

Това е поредното надграждане на административното обслужване, тъй като в общината преди две години бе въведено обслужването на гражданите по електронен път на едно гише, а от тази година бяха включени и трите съставни села - чрез осигуряване на компютърна техника, интернет-връзка и електронен подпис за кметовете. Така на хората от селата в общината не се налага да пътуват до общинския център за получаване на съответните документи.

„Целта ни е да организираме работата си не само с областна администрация, но и с всички институции в областния център. Подготвили сме подобни споразумения с НАП и със съдебната администрация. В бъдеще смятаме да правим такива услуги в обратен ред - т. е. за жителите на Плевен, родени в Кнежа, които имат нужда от документ, издаден при нас“, - сподели г-н Шарабански.

Гражданите на Кнежа вече свикват с новия начин на обслужване по електронен път. Общината провежда и разяснителна кампания, която им дава повече информация за това къде, как и кога ще могат да ползват съответната административна услуга не само на общинско, но и на областно ниво.

Подписаното споразумение е поредното доказателство за приоритетите в работата на кмета и ръководството на Община Кнежа, която се оказва първата в областта и една от малкото в страната с подобен начин на административно обслужване. Желанието на областния управител е опитът на Кнежа да бъде последван и от други общини в област Плевен в най-скоро време. ◆

Валентина Димитрова, „Връзки с обществеността“, Община Кнежа

ОБЩИНА БЕЛОСЛАВ - ПЪРВАТА ОБЩИНА ВЪВ ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ - НОСИТЕЛ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ СЕРТИФИКАТ ЗА КАЧЕСТВО ПО МЕЖДУНАРОДНИЯ СТАНДАРТ ISO 9001:2000

Лидерът в международната сертификация BVQI удостовери качеството на услугите за граждани и фирми на Община Белослав. Калин Панев, директор на BVQI за България, връчи на 2 август 2006 г. сертификата на Емил Дичев, кмет на Община Белослав, с думите, че за него е чест да предаде престижния сертификат за качество по международния стандарт ISO 9001, акредитиран от Кралската служба на Великобритания. Системата е за управление на качеството на обслужване на физическите и юридическите лица и за предоставянето на административните услуги, съгласно изискванията на международния стандарт ISO 9001.

Това е безспорно доказателство за качеството на услугите на общинската администрация на Белослав. Международната акредитирана сертификация е важна стъпка при интегрирането на България в Европейския съюз - чрез сертификата се завоюва доверие пред външните институции много по-бързо и той е гаранция за устойчиво развитие и просперитет, подчерта г-н Панев.

Кметът Емил Дичев подчерта приноса на г-жа Теодора Добрева, секретар на общината, за получаване на сертификата с професионалната ѝ и упорита работа за обслужването на клиентите. ◆

Емил Дичев,
кмет на
Община
Белослав,
получава
сертификата
от Калин Панев,
директор на
BVQI за
България

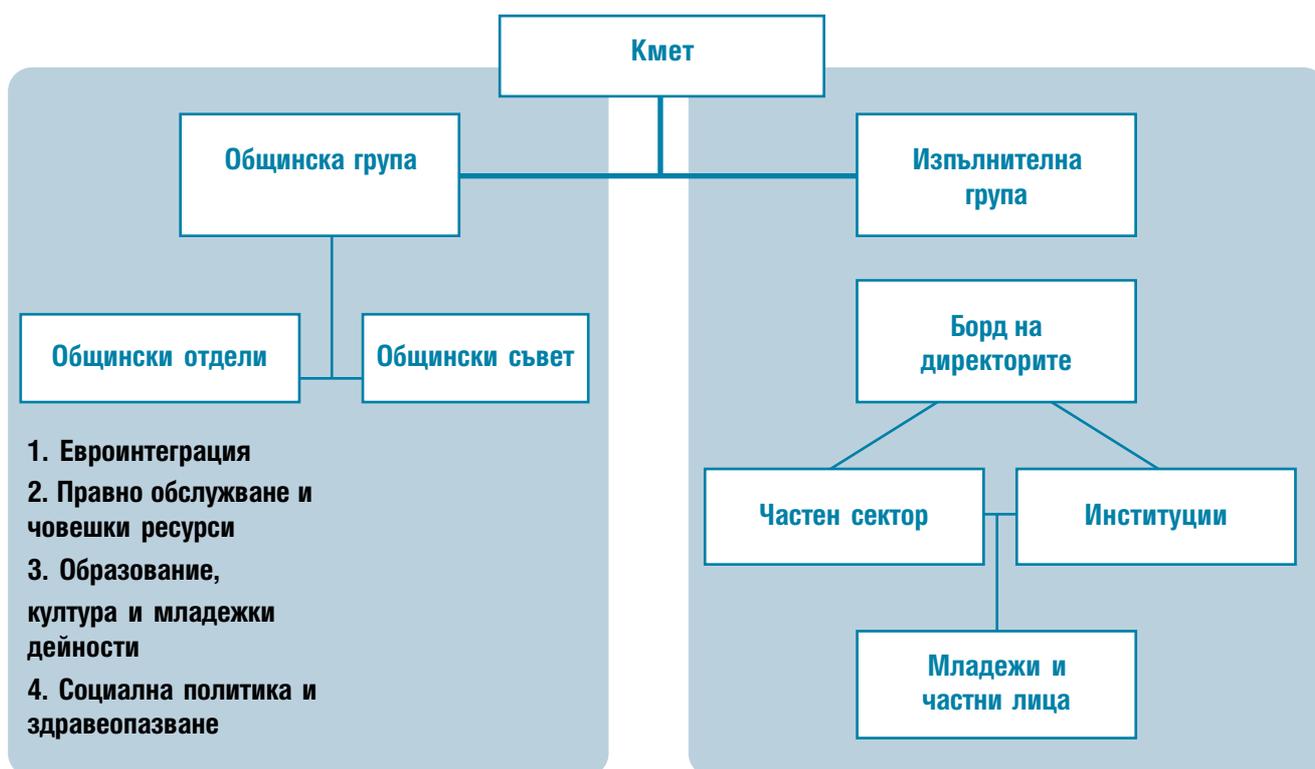
УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЪЗКИТЕ С ПОБРАТИМЕННИТЕ ГРАДОВЕ - ОБЩИНА ШУМЕН

Жизнено важно за стабилността и ефективността на връзките с побратимените градове е създаването на работна група за управлението на тези отношения. Понастоящем много организации и институции търсят отношения с чуждестранни партньори - за обмен на учаци, бизнес инвестиции или за обмен на идеи. За максимизиране на ползите за града и потенциала на настоящите и бъдещи чуждестранни отношения, тези многобройни стремежи трябва да се направят по-ефективни чрез обединяването им в една цел. Възможността да се управляват всички проекти и желания на институциите в Шумен чрез една Работна група, подпомагана от общината, ще осигури пътя на града към успешна модернизация.

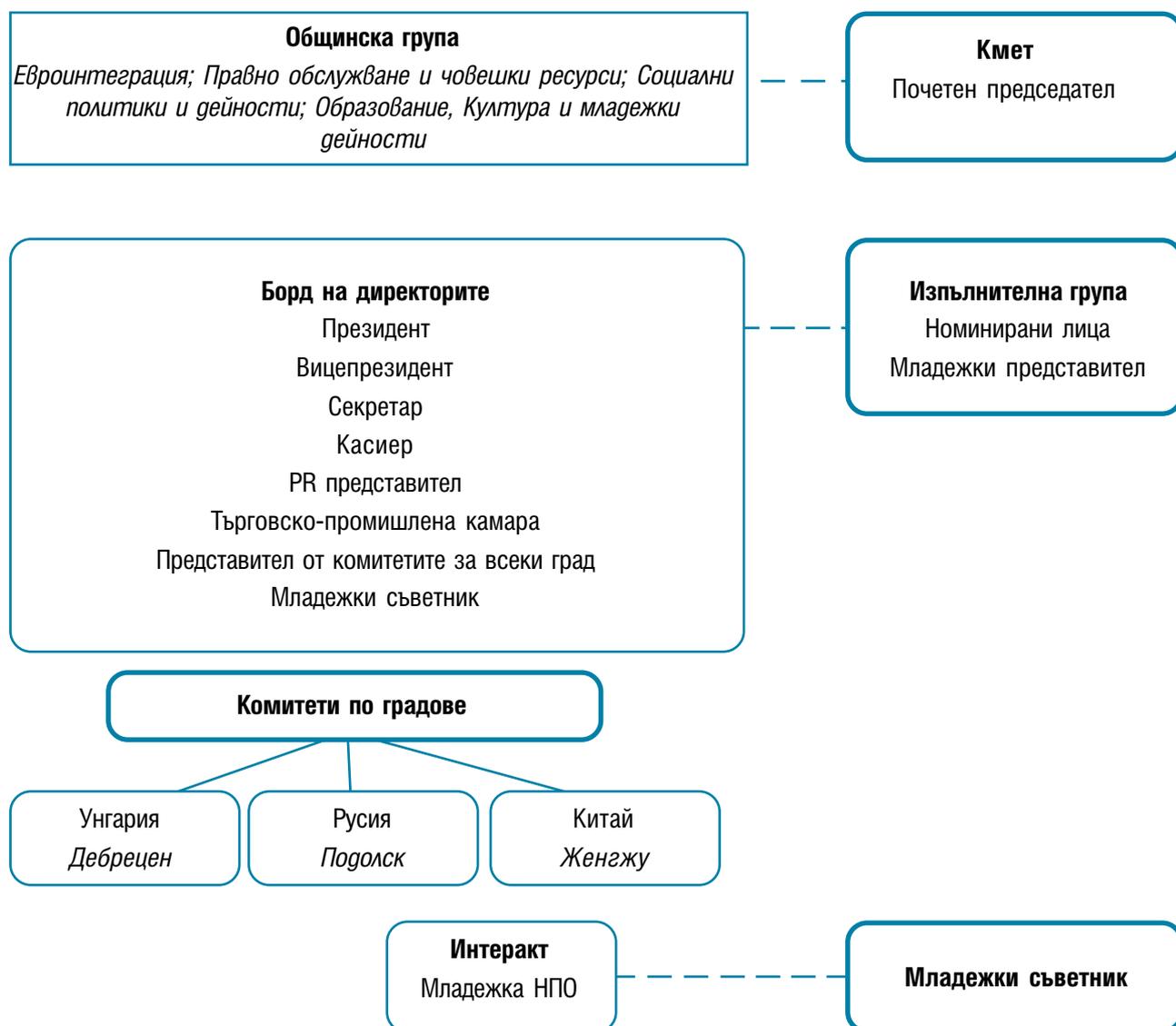
Освен за фокусиране на международните връзки върху това как най-ефективно да се презентира Шумен,

тази Работна група ще служи и като метод за интегриране на обществото в този така исторически момент в Българската история. С образоването на гражданите относно процесите и процедурите свързани с ЕС, както и с предлаганите възможности, тяхното желание да участват в тези международни отношения ще нараства. Тази Група ще даде „глас“ на обществото, когато се решава как е най-добре да се представи Шумен зад граница и как ефективно да се разпределят произтичащите от това ползи във всички сектори на града.

За да е ефективна Работната група, тя трябва да служи като мост между публичния и частния сектор. В допълнение, тази Група трябва да представлява и други сектори като младежта, малцинствата, частни лица, и т.н. По-долу е показано предложение за организационната структура на Групата:

Диаграмата по-долу предлага как да се състави Работната група. Тази диаграма показва индивидуалните комитети, от какво се състои всеки един от тях, и как те се отнасят към Работната група като цяло. Към този момент диаграмата трябва да служи като пример за нивото на организация, което Групата може да осигури, в случай, че успешно бъде приета от шуменската общественост.

Една успешна Работна група, която да се фокусира върху поддържането и координирането на международните връзки, ще осигури на Шумен безценната възможност да управлява отношенията си с растящия брой международни партньори. Въпреки че изпълнението на проекти е определящият фактор за ефективност на дейностите, без цялостна подготовка тези проекти няма да могат да максимизират своя пълен потенциал. Също толкова важно е международните проекти да се разглеждат и оценяват в атмосфера, представляваща всички бенефициенти по проекта. Именно Работната група позволява това да се осъществи.

За да се обезпечи създаването на Работната група навреме и добрият ѝ прием от страна на местната обществено-процесът ще бъде разделен на три отделни стъпки: (1) установяване на първоначална комуникация между общинските членове и местния частен сектор; (2) създаване на ефективен метод за управление на не-общински дейности, касаещи проекти с шуменски чуждестранни партньори; и (3) по-нататъшно организиране на Работната група за включване на под-групи, отговарящи за отделните градове.

Първа работна среща на Групата: стъпки

- Свързване с предложените членове на Изпълнителна група и информирането им;
- Полагане на усилия да се осигури ефективно промотиране на първата среща;
- Първата среща трябва да се планира по начин, който промотира използването на тази Група като ефективен метод в помощ на обществените организации при глобализацията; и
- Ключовите участници трябва също да участват по време на първата среща.

След учредяване на Общинската и Изпълнителната група и започване на комуникацията, трябва да се положат усилия за разширяване членовете на Групата. Бордът на директорите ще помага за организирането и мониторинга на работата на не-общинските членове на Групата.

С нарастване интереса на обществото, могат да се учредят отделни комитети за управление на специфичните проекти, засягащи градовете - международни партньори. Тази последна стъпка позволява максимална организация на Работната група. ◆

Със съдействието на ФРМС в началото на тази година стартира проект „Подобряване на административното обслужване в Столична община“.

Експертната помощ, предоставена от ФРМС, както и положените усилия от страна на г-жа Василка Сирачевска спомогнаха в голяма степен за успешната реализация на пилотния проект - изграждане на интегрирана система за административно обслужване в районите „Младост“, „Студентски“, „Възраждане“ и Столична община.

Амбицирани сме да продължим реализацията на проекта чрез приобщаване на други райони на Столична община, като желанието ни е до края на 2006 г. в столицата да има цялостно изградена и действаща система за административно обслужване по вече създадения модел.

Изключително много разчитаме на Вашето съдействие за успешния завършек на проекта както по линия на финансиране, така и чрез човешкото и професионално отношение към административните проблеми на Столична община.

*Бойко Борисов,
кмет на Столична община
21 юли 2006 г.*

В началото на 2006 г. ние си поставихме амбициозната задача да модернизираме администрацията, да подобрим обслужването, да повишим квалификацията на служителите, да направим процесите в администрацията по-прозрачни, за да повишим доверието на гражданите и бизнеса в държавата и институциите.

Искам да изразя своята благодарност към ФРМС за успешното ни партньорство и за Вашата активна подкрепа при реализацията на нашите приоритети.

Отчитайки важността и необходимостта от конструктивно взаимодействие и непрекъснат диалог с неправителствения сектор, разчитам на нашето ползотворно партньорство и занапред.

*Николай Василев,
министър на държавната администрация
и административната реформа
24 август 2006 г.*

На 19 юли 2006 г. Стралджа бе домакин на първа работна сесия на **Междубщински форум Болярово - Стралджа** за решаване на сходни проблеми чрез дребномащабни инвестиции. Инициативата е част от Програма „Форум“, финансирана от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, реализирана от ФРМС и „БолканАсист“.

Първата работна среща бе на тема „**Проверка на възможностите за участие на двете общини в реализацията на Мярка 4.3 от Националната оперативна програма „Регионално развитие“**“. По време на форума Венелина Червенкова, старши експерт в дирекция „Стратегическо програмиране на регионалната политика“, МРРБ, запозна участниците с логиката и съдържанието на оперативната програма, като постави основа за бъдещата работа на форум процеса.

Чрез обща дискусия форумът потвърди конкретните възможности за общи проектни инициативи, които да бъдат част от интегрирания план за развитие на двете общини.

Крайната цел на форум процеса е Болярово и Стралджа да създадат свой общ план за развитие, в който да бъдат включени проектни идеи от взаимен интерес за двете общини в областта на физическата, социалната и бизнес инфраструктура, информационни и комуникационни технологии. Този план за действие ще има потенциална възможност за финансиране в рамките на оперативна програма „Регионално развитие“.

Модератор на форума бе Соня Енилова, Бургаска регионална туристическа асоциация.

На 21 юли 2006 г. в Историческия музей на гр. Смолян се състоя петата последна дискуссионна сесия на **Обществен форум по проблемите културно-историческото наследство**. Проектът е подкрепен от Министерство на културата/Национален фонд Култура и Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество (ШАРС) и се осъществява Фондацията за реформа в местното самоуправление (ФРМС).

Основна задача на форума бе посветена на превръщането на културно-историческото наследство (КИН) във фактор за устойчиво развитие на регионите, в които влизат общините Смолян и Златоград.

В рамките на последната сесия беше прието Споразумение (обща политика) за съвместни инициативи по КИН, бяха избрани (сред одобрените 11) и четири проекта - те ще бъдат финансирани с общата сума от 101 000 лв., от които - 68 000 лв. от проектния фонд на форума:

■ „Дельовите празници - театрализирано пресъздаване гибелта на Дельо войвода“ на Сдружение „Дельо войвода“;

■ „Каталог на културно-историческото наследство на Смолянска област (движими паметници на културата)“ на Регионален исторически музей „Стою Шишков“ - гр. Смолян;

■ „Първоначална социализация на два археологически обекта: крепост „Калето“ (Смолян) и култов обект в местността „Белите камъни“ (Златоград) - 1 етап“ на Община Златоград;

■ „Лого на форум Родопа - гласът на времето“ - Община Смолян.

Работата по тази пилотна инициатива премина чрез методологията на форум процес (5 сесии) през следните етапи:

■ Формиране на регионални политики за валоризация и ефективно управление на културно-историческото наследство;

■ Изграждане на методология за формиране на регионални стратегии в областта на управлението на културно-историческото наследство във връзка с устойчивото развитие на регионите, с цел тя да бъде приложена и в други региони на страната.

■ Финансиране на конкретни проекти, разработени и определени по време на Форум сесиите.

Форум процесът представлява активна форма на въвличане на гражданите, бизнеса, местните власти и държавните институции като равноправни партньори в консултации и досега е реализиран в над 25 общини в България в сферата на развитието на местните общности. За първи път този швейцарски подход на пряката демокрация ще се реализира и в сферата на управление на културно-историческото наследство - и то на регионално ниво.

На 26 юли 2006 г. се проведе първа работна сесия на **Междообщински форум Тетевен - Ябланица** за подготовка на инициативи, целящи устойчивото развитие на селските райони. Инициативата е част от Програма „Форум“, финансирана от Швейцарската агенция за развитие и сътрудничество, реализирана от ФРМС и „БолканАсист“.

По време на сесията участниците във Форума получиха подробна информация за създаването и функционирането на Местна инициативна група (МИГ) и направиха първи крачки към създаване на междообщинска МИГ чрез обществена дискусия за ролята и приноса на всяка от заинтересованите страни. Форумът обсъди правилата и критериите за участие в МИГ, регламент за представяне на

номинации за членове на МИГ и процеса на създаване на МИГ. Форумът се запозна със съдържанието на местната стратегия за развитие. Бяха представени общите приоритети на двете общини, силните им страни и общият им потенциал за развитие.

Модератор на форума беше Тодор Младенов, ФРМС.

ФРМС в периода септември 2006 г. - януари 2007 г. в рамките на Програма „Подобряване на социалната среда“ ще окаже техническа, финансова и методическа помощ за провеждане на пет широки публични дискусии с участието на общностите в две съседни общини - участнички в Програмата - **Кресна и Струмъни** - на базата на разработена от ФРМС методология.

Целта на инициативата е да бъде създадена междообщинска **Местна инициативна група** (по смисъла на подхода ЛИДЕР) и да бъде разработена обща **Местна стратегия за развитие**. В дългосрочен план успешният процес ще създаде предпоставки за устойчивата работа на Местната инициативна група и ще даде възможност Местната стратегия да кандидатства за финансиране през 2007 г. в рамките на Националната програма за развитие на селските райони.

Представители на останалите осем общини участнички в Програмата ще имат възможност да участват в процеса като форма на „обучение чрез правене“, за да бъдат подготвени да вземат активно участие в аналогични дейности по места.

Дълъг и щастлив живот желае екипът на ФРМС на бебе Александра и да радва много мама Веселина (програмен директор на ФРМС) и татко Илиян...

... батко Иван също много се радва на сестричката...

ОБЩИНА НОВАТОР 2006

Продължава набирането на иновационни практики в рамките на Националния конкурс „Община новатор 2006“, в който ФРМС ще отличи общините в България, най-активно прилагали и споделяли иновационни практики в местното самоуправление.

За пети път ФРМС ще връчи Наградата „Община новатор“, като в конкурса ще вземат участие онези иновационни практики, които са станали част от онлайн базата данни на Фондацията в периода октомври 2005 г. - октомври 2006 г.

Всяка година се присъждат първо, второ и трето място, като общините получават специално изработени сертификати и подарък към тях. Тази година Наградата ще бъде връчена на организираната от НСОРБ Годишна среща на местните власти, 12 - 14 октомври 2006 г., к.к. „Златни пясъци“.

Критерии за иновационна практика:

1. Иновативност - доколко практиката представлява прилагане на нови методи, подобрени процедури, с какво се различава от и с какво надгражда съществуващи подобни практики, дали е иновативна не само на местно, но и на национално ниво. Иновационна практика не е проведено еднократно събитие или вече осъществена и популярна инициатива в други общини.
2. Въздействие и устойчивост на резултатите - какви са резултатите от приложената практика и постигнатият ефект за гражданите, администрация, НПО, местната общност като цяло, устойчива ли е самата практика и как се осигурява устойчивостта ѝ, довела ли е до спестяване на средства и ресурси.
3. Приложимост - доколко практиката е приложима в други български общини, без да се изискват големи финансови ресурси и скъпи методи и технологии, възприема ли се добре от местната общност.
4. Партньорство - доколко инициативата и приложението на практиката са резултат от партньорство и сътрудничество между

общината, НПО, бизнеса и гражданите, как се осъществява партньорството и води ли до други положителни промени.

Представете реализирани от Вашата общност практики, които могат да дадат полезни идеи и на вашите колеги от други общини!

Опишете и споделете Вашия опит!

Участвайте и спечелете!

Изпращайте своите иновационни практики за конкурса до 25 септември 2006 г.:

Фондация за реформа в местното самоуправление

flgr@flgr.bg

За конкурса

Изданието се финансира от Американската агенция за международно развитие
Главен редактор Гинка Капитанова Редакционна колегия Росица Рачева, Маргяна Димова
бул. „Йерусалим“, бр. 51; Бизнес-сграда, Офис 2; ж.к. Младост-1; София 1784
тел.: (02) 976 89 89 факс: (02) 976 89 30 www.flgr.bg flgr@flgr.bg

